

Vergaderjaar 1997–1998

26 124

Regels met betrekking tot de vervanging van contractuele verwijzingen naar de Amsterdam Interbank Offered Rate en andere referentierentes, alsmede tot wijziging van de Wet toezicht effectenverkeer 1995, in verband met de deelname van Nederland aan de Economische en Monetaire Unie (Wet vervanging contractuele referentierentes)

Nr. 3

MEMORIE VAN TOELICHTING

ALGEMEEN

1. Inleiding

In dit wetsvoorstel worden twee onderwerpen geregeld. In de eerste plaats wordt beoogd een regeling te treffen voor de gevolgen van het feit dat De Nederlandsche Bank N.V. (DNB) vanaf het tijdstip waarop de derde fase van de Economische en Monetaire Unie (EMU) van start gaat (1 januari 1999) niet langer de Amsterdam Interbank Offered Rate (AIBOR) zal berekenen en publiceren. Aangezien in veel overeenkomsten verwijzingen naar de AIBOR zijn opgenomen, dreigt met het vervallen van deze referentierente een lacune te ontstaan voor die gevallen waarin de contractpartijen niet zelf een vervangende verwijzing naar een referentierente overeenkomen. Analoog aan deze regeling wordt tevens voorzien in een wettelijke regeling voor de gevolgen van het vervallen van de vaste voorschotrente (en daarmee tevens het promessedisconto) met ingang van 1 januari 1999.

In de tweede plaats voorziet het wetsvoorstel in een oplossing voor de door financiële marktpartijen ervaren onzekerheid over de juridische status van zogenoemde repo-transacties (Repurchase Agreements). Aangezien beide onderwerpen nauw samenhangen met de deelname door Nederland aan de EMU – repo-transacties behoren tot het instrumentarium waarvan DNB zich in het kader van het Europees Stelsel van Centrale Banken (ESCB) zal moeten kunnen bedienen – zijn zij in één wetsvoorstel bijeengebracht.

2. AIBOR

De AIBOR is een belangrijke referentierente, die met name wordt gebruikt in derivatencontracten. AIBOR is in 1986 tot stand gekomen nadat DNB als onafhankelijke instelling van marktpartijen het verzoek kreeg deze referentierente te berekenen en te publiceren. De berekening en publicatie van AIBOR vindt als volgt plaats: DNB registreert dagelijks het tarief dat een aantal in Nederland gevestigde banken in Nederland aan elkaar in

rekening brengt voor leningen van verschillende looptijden en berekent het gemiddelde van deze tarieven, waarbij hoogste en laagste tarieven buiten de berekening worden gelaten. De referentierente wordt voor overeenkomstige looptijden op de dag van opname op of omstreeks 12.00 uur gepubliceerd door DNB via de elektronische nieuwsagentschappen.

In verband met de deelname van Nederland aan de EMU per 1 januari 1999, geldt dat de huidige Nederlandse geld- en kapitaalmarkt zal opgaan in een Europese geld- en kapitaalmarkt. Vanaf 1 januari 1999 zal de geldmarkt naar verwachting geheel in euro functioneren, mede omdat het ESCB het gemeenschappelijke monetaire beleid in euro zal uitvoeren. De lidstaten die vanaf dat moment de gemeenschappelijke munt aannemen, zullen gezamenlijk één monetair gebied – het euro-gebied – vormen. Het ligt voor de hand om vanaf de start van de derde fase van de EMU te werken met aan de euro gekoppelde referentierentes. Dit wordt ook door de Europese Centrale Bank (ECB) wenselijk geacht. DNB heeft dan ook aangegeven vanaf 1 januari 1999 niet langer de AIBOR te zullen berekenen, aangezien het ESCB / ECB alleen referentierentes die in het gehele euro-gebied gelden als representatief zal beschouwen. De ECB en de meeste nationale centrale banken zijn niet voornemens nationale referentierentes te berekenen en te publiceren, aangezien marktpartijen de berekening en publicatie van Europese referentierentes op zich zullen nemen. Dit wordt gerealiseerd via een initiatief van de Fédération Bancaire de l'Union Européenne (FBE), ofwel de Banking Federation of the European Union (BFE) om EURIBOR (EURO Interbank Offered Rate) te berekenen en te publiceren. De berekeningsmethode van EURIBOR komt overeen met de berekeningsmethode van AIBOR: hoogste en laagste interbancaire tarieven worden weggestreept, waarna het gemiddelde per looptijd wordt berekend van de overgebleven tarieven. Naar alle waarschijnlijkheid zal worden gewerkt met een panel van 64 banken, waarvan 58 banken afkomstig uit EU-lidstaten, en daarnaast 6 banken afkomstig uit landen die geen lidstaat zijn, maar die euro-activiteiten verrichten van een vergelijkbare omvang als de overige panelbanken.

Teneinde de continuïteit van lopende contracten te waarborgen en rechtsonzekerheid zoveel mogelijk te voorkomen, wordt voorgesteld om een voorziening te treffen waardoor verwijzingen in lopende contracten naar AIBOR, of een andere daarmee vergelijkbare referentierente die niet langer wordt berekend en gepubliceerd uit een staat die lid is van de EU en die deelneemt aan de EMU, van rechtswege worden vervangen door verwijzingen naar EURIBOR. Het staat marktpartijen hierbij volledig vrij onderling een andere referentierente overeen te komen. Deze voorziening zal van toepassing zijn op alle overeenkomsten waarop Nederlands recht van toepassing is.

Het aantal lopende overeenkomsten waarin AIBOR als referentierente is opgenomen is omvangrijk, naar schatting ongeveer 60 000 stuks. Het overgrote deel van de lopende overeenkomsten bevat geen oplossing voor de situatie waarin AIBOR niet meer wordt berekend.

Wetgeving ten behoeve van de overgang van AIBOR naar een vergelijkbare referentierente is noodzakelijk aangezien aanpassing langs privaatrechtelijke weg van iedere individuele overeenkomst een tijdrovende zaak zou zijn. Waarschijnlijk zal EURIBOR als vervangende referentierente voor AIBOR worden gekozen, aangezien de verwachting leeft dat AIBOR en EURIBOR in hoogte sterk zullen overeenkomen. De samenstelling van het panel van banken waarvan het interbancaire tarief ten grondslag ligt aan de berekening van EURIBOR verschilt weliswaar van die van het AIBOR-panel, maar de berekening van de index vindt wel op dezelfde wijze plaats. Daarbij komt dat het panel van banken voor de berekening van EURIBOR aan de hand van strikte criteria wordt geselecteerd.

teerd door de Fédération Bancaire, evenals dit het geval is voor de berekening van AIBOR door DNB. Een andere reden voor de verwachting dat het verschil tussen AIBOR en EURIBOR minimaal zal zijn, is gelegen in de convergentie tussen de geldmarktrenten van per 1 januari 1999 aan de EMU deelnemende landen met een onderling vergelijkbaar geldmarktbeleid (in de EMU zal sprake zijn van één geldmarktbeleid). Indien de vervanging van AIBOR door EURIBOR, in tegenstelling tot hetgeen op grond van het vorenstaande mag worden verwacht, onverhoopt mocht leiden tot een evident onbillijke wijziging in de betrokken rentetarieven, kan de Minister van Financiën daarmee bij het bepalen van de vervangende referentierente rekening houden. Opgemerkt kan worden dat Italië en Duitsland reeds soortgelijke wetgeving hebben voorbereid op basis waarvan de regeringen verwijzingen in contracten door nationale referentierentes van rechtswege zullen vervangen door verwijzingen naar EURIBOR. Bij aanvaarding van het wetsvoorstel zal dus vanaf 31 december 1998 in lopende contracten naar Nederlands recht een verwijzing naar AIBOR, of een andere daarmee vergelijkbare referentierente (die niet langer wordt berekend en gepubliceerd) uit een staat die lid is van de Europese Unie en die deelneemt aan de EMU, als een verwijzing naar een andere referentierente (waarschijnlijk EURIBOR) dienen te worden gelezen, tenzij partijen anders overeenkomen.

3. Vaste voorschotrente

Evenals het geval is bij AIBOR, is een wettelijke regeling met betrekking tot het vervallen van de vaste voorschotrente (en het promessedisconto¹) gewenst met het oog op de continuïteit van lopende overeenkomsten. Ook het vervallen van de vaste voorschotrente is een gevolg van het van start gaan van de derde fase van de EMU op 1 januari 1999. Vanaf dat moment komt het monetaire beleidsinstrumentarium dat DNB tot 1 januari 1999 hanteert te vervallen en zal worden gewerkt met het instrumentarium van de ECB. In het Nederlandse instrumentarium wordt gebruik gemaakt van de vaste voorschotfaciliteit². In het toekomstige Europese instrumentarium komt dit instrument niet voor. Het instrument dat het dichtst bij de functie van de vaste voorschotfaciliteit in de buurt komt is de depositofaciliteit³. De depositorente heeft derhalve niet exact hetzelfde karakter als de vaste voorschotrente. De depositorente is namelijk een concreet bodemtarief waartegen banken dagelijks geld bij DNB kunnen uitzetten, terwijl banken tegen de vaste voorschotrente bij DNB geld kunnen aantrekken tot aan een bepaald plafond voor een periode van één tot drie maanden.

Het voorgaande neemt echter niet weg dat de introductie van de euro vlekkeloos dient te verlopen. Voor de vervallende nationale referentierentes dient dan ook als vangnet een wettelijke voorziening te worden getroffen, zodat eventuele juridische procedures na de introductie van de euro op 1 januari 1999 worden voorkomen. De beoogde voorziening is dan ook bedoeld om de continuïteit van contracten te waarborgen voor die gevallen waarin marktpartijen zelf geen voorzieningen hebben getroffen. Uitgangspunt hierbij is dat in de meeste gevallen marktpartijen zelf voorzieningen zullen treffen voor het wegvallen van de vaste voorschotrente.

Om het vangnet-element van de wettelijke regeling voor het vervallen van de vaste voorschotrente en het promessedisconto te benadrukken, zal deze slechts voor een termijn van drie jaar gelden en dus vanaf 1 januari 2002 niet langer van kracht zijn.

¹ Het promessedisconto is sinds 1994 gelijkgesteld aan de actuele vaste voorschotrente plus 0,5%. Het fungeert in de regel als een basisrente voor kredietverlening door banken.

² Op deze kredietfaciliteit van DNB wordt de vaste voorschotrente in rekening gebracht. Voor het beroep op de vaste voorschotfaciliteit geldt een maximum per dag. Banken mogen (tegen onderpand) tot aan de voor hen geldende limiet vaste voorschotten opnemen, met een minimumduur van één maand en een maximumduur van drie maanden. Hoewel de vaste voorschotrente onder de marktrente ligt, fungeert dit tarief vanwege de vaste looptijd van dit krediet niet dagelijks als bodemtarief voor de geldmarktrente.

³ De depositofaciliteit biedt banken de gelegenheid dagelijks onbeperkt deposito's te plaatsen bij de centrale bank tegen een tarief (depositorente) dat onder de marktrente ligt. Het is noodzakelijk dat het depositotarief onder de marktrente ligt, aangezien er anders geen prikkel meer voor banken zou bestaan om hun (overtollige) reserves in de markt tegen een hogere rente aan te bieden.

Op een nader te bepalen tijdstip zal de Minister van Financiën bekendmaken welke basisrente vanaf 1 januari 1999 van rechtswege in de plaats treedt van de vaste voorschotrente.

Bij de vervanging van de vaste voorschotrente door de meest vergelijkbare ECB-rente zal voor de onderstaande oplossing worden gekozen. Hierbij zij opgemerkt dat het marktpartijen, evenals bij de wettelijke regeling voor het vervallen van AIBOR, uiteraard volledig vrij staat onderling een andere referentierente overeen te komen.

Het verschil tussen de vaste voorschotrente op 31 december 1998 en de meest vergelijkbare ECB-rente (waarschijnlijk de depositorente) op 4 januari 1999 zal eenmalig worden vastgesteld. Vervolgens zal een verwijzing naar de vaste voorschotrente vanaf begin 1999 gelden als een verwijzing naar de meest relevante ECB-rente plus of min het eerder genoemde verschil tussen beide referentierentes⁴.

Bijvoorbeeld: Indien op 31 december 1998 de vaste voorschotrente 3% bedraagt (en het promessedisconto dus 3,5%) en de meest vergelijkbare ECB-rente blijkt op 4 januari 2,5% te zijn, zal als vervangende referentierente voor de vaste voorschotrente vanaf dat moment de depositorente + 0,5 procentpunt gelden (en daarmee geldt voor het promessedisconto de depositorente + 1 procentpunt).

De gepresenteerde oplossing vertoont sterke overeenkomsten met de oplossing die in Duitsland is gekozen voor het vervallen van het Duitse disconto.

4. Wijziging Wet toezicht effectenverkeer 1995 in verband met het fiducia-verbod

Artikel 84, derde lid, van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek bevat het zgn. fiducia-verbod. Deze bepaling luidt als volgt:

Een rechtshandeling die ten doel heeft een goed over te dragen tot zekerheid of die de strekking mist het goed na de overdracht in het vermogen van de verkrijger te doen vallen, is geen geldige titel van overdracht van dat goed.

Dit verbod moet worden gezien tegen de achtergrond van de vóór de invoering in 1992 van Boek 3 BW gegroeide en door de jurisprudentie erkende praktijk van eigendomsoverdracht tot zekerheid, welke praktijk inhield dat een goed tot zekerheid werd overgedragen zonder dat aan de vereisten van een pandrecht was voldaan, zoals bijv. het voor pandrecht op een roerende zaak geldende vereiste dat het in handen van de schuldeiser of een derde wordt gesteld. Bedoelde jurisprudentie kwam hierop neer dat fiduciaire eigendomsoverdracht met levering constituto possessorio (de vervreemder bezit de zaak en houdt deze voortaan voor de verkrijger krachtens een bij levering gemaakt beding) weliswaar moest worden aanvaard, maar werd gerelativeerd voor zover dit nodig was voor de erkenning van bepaalde rechten van derden (zie HR 6 maart 1970, NJ 1970, 433, en HR 7 maart 1975, NJ 1976, 91). Deze relativering geschiedde met name omdat bij levering constituto possessorio een valse schijn van verhaalsmogelijkheid op goederen onder de overdrager wordt gewekt, van welke goederen achteraf blijkt dat zij aan verhaal zijn onttrokken. Gelet op deze bezwaren is in Boek 3 de eigendomsoverdracht tot zekerheid verboden en is als alternatief daarvoor een bezitloos pandrecht ingevoerd.

---

⁴ Hierbij geldt als randvoorwaarde dat de waarde van de vervangende referentierente nooit negatief mag worden.

Het fiducia-verbod blijkt thans in de praktijk voor financiële marktpartijen onzekerheid op te leveren in verband met het gebruik in Nederland van zogenoemde repo-contracten (Repurchase Agreements). Dit zijn overeen-

komsten waarbij effecten (doorgaans obligaties) worden verkocht en tegelijkertijd tegen een daarbij overeengekomen prijs worden teruggekocht (met teruglevering op een daarbij te bepalen tijdstip). Repo-transacties worden door marktpartijen voor verschillende doeleinden gebruikt, onder andere voor het afdekken van handelsposities, het beheersen van debiteurenrisico's en ter verhoging van het rendement voor de houder van de stukken. De financiële markt wint aan diepte en liquiditeit door het bestaan van een goed ontwikkelde repo-markt naast de oorspronkelijke markt in effecten. Door het gebruik van repo-contracten wordt de geldmarkt immers toegankelijker gemaakt voor meer debiteuren, kan tijdelijk worden voorzien in dekking van short-posities in effecten en wordt houders van effecten meer gelegenheid geboden hun bezittingen te activeren.

Aangezien de koper niet de verplichting heeft om dezelfde effecten terug te leveren, maar kan volstaan met het terugleveren van dezelfde hoeveelheid effecten van dezelfde soort, kan de koper, anders dan wanneer bijvoorbeeld een pandrecht zou zijn gevestigd, vrij beschikken over de effecten.

Repo-contracten komen op de financiële markten in verschillende varianten en onder verschillende benamingen voor. Zo vloeien verschillen voort uit het al dan niet overeenkomen dat de oorspronkelijke eigenaar het recht op rente behoudt. Soms worden de effecten bij een onafhankelijk derde gedeponneerd (zgn. triparty repo). De looptijd varieert meestal van één dag tot enkele weken. Vaak zal ook een margin (d.w.z. dat de waarde van de effecten hoger is dan de koopprijs) worden afgesproken, omdat de effecten in waarde kunnen veranderen. Er bestaat een internationale standaardovereenkomst voor het afsluiten van repo's, opgesteld door de Public Securities Association/International Securities Market Association (PSA/ISMA). Repo's kunnen zowel door particuliere partijen als door de Staat worden gebruikt. De Staat heeft het instrument nodig voor het kasbeheer, teneinde het schatkistsaldo bij DNB, vooruitlopend op de invoering van de derde fase van de EMU, zo laag mogelijk te houden. Door repo's te hanteren bij het uitzetten van gelden kan het debiteurenrisico voor de Staat worden geminimaliseerd. In de derde fase van de EMU, dus vanaf 1 januari 1999, zal sprake zijn van een eurogeldmarkt en zal de repo naar verwachting het dominante instrument zijn in de interbancaire markt. Ook het Nederlandse bankwezen zal van dit instrument gebruik willen maken bij het uitzetten en aantrekken van middelen. Voorts zal het ESCB bij zijn monetaire taken gebruik gaan maken van zogenoemde reverse transactions om liquiditeit aan de markt te verstrekken. In artikel 18.1 van de ESCB-statuten worden repo-instrumenten expliciet als een van de aan het ESCB ter beschikking staande monetaire beleidsinstrumenten genoemd. De meeste nationale centrale banken in het Stelsel bereiden het repo-instrument hiertoe voor. Opgemerkt kan worden dat Frankrijk en België in het verleden reeds wetgeving hebben ingevoerd waarmee het rechtskarakter van repo's naar hun respectievelijke rechtstelsels ondubbelzinnig is geregeld.

Bij financiële marktpartijen bestaat twijfel of het repo-contract een geldige titel van eigendomsoverdracht oplevert, gelet op het fiducia-verbod. De vrees bestaat dat de koper, bij faillissement van de verkoper, door de curator gedwongen kan worden de effecten terug te geven, terwijl hij daartegenover slechts als concurrent crediteur kan proberen de betaalde koopprijs terug te vorderen. De Hoge Raad heeft in 1995 in een arrest met betrekking tot een zgn. sale-and-lease-back constructie de strekking van het fiducia-verbod uitgelegd (HR 19 mei 1995, NJ 1996/119, Keerweer q.q./Sogelease BV). Hij heeft daarbij onder meer overwogen dat levering op grond van een rechtshandeling die strekt tot een werkelijke overdracht en niet enkel tot overdracht «ten titel van verhaal» niet door het verbod

wordt getroffen. In de praktijk bestaat echter onzekerheid over het antwoord op de vraag in hoeverre dit arrest van toepassing mag worden geacht op repo-contracten. In de juridische literatuur wordt ter opheffing van deze onzekerheid wel de mogelijkheid genoemd om de overeenkomst te koppelen aan een subsidiaire pandovereenkomst, zodat, als de overeenkomst in rechte geen geldige titel van overdracht blijkt op te leveren, de koper in elk geval wel een (geldig) pandrecht heeft op de effecten. Hieraan kleeft echter het bezwaar dat een pandhouder – behalve ter uitwinning van zijn recht – niet gerechtigd is om het pand door te verkopen, waardoor deze constructie in het financiële verkeer veel van zijn aantrekkelijkheid verliest. Dit nadeel heeft de koper op grond van het repo-contract niet; hij is immers niet verplicht dezelfde effecten terug te verkopen, maar kan volstaan met een gelijke hoeveelheid van dezelfde soort. Bovendien is een dergelijke constructie onaantrekkelijk, omdat de noodzaak ervan aan met name buitenlandse marktpartijen moeilijk is uit te leggen. Invoering van een dergelijke constructie biedt dan ook, vooral voor het internationale verkeer, geen werkelijk alternatief.

Indien de zojuist geschetste onzekerheid blijft voortbestaan, zullen nationale centrale banken in het Europees Stelsel van Centrale Banken die door hun nationale bankwezen in het kader van monetaire beleidsoperaties waardepapieren krijgen aangeboden waarop Nederlands recht van toepassing is, het repo-instrument bij voorkeur niet hanteren. De rechtsonzekerheid ter zake van transacties heeft daarbij nadelige gevolgen voor alle Nederlandse effecten, en derhalve voor Amsterdam als financieel centrum. Onder meer heeft dit nadelige gevolgen voor de positie van Nederlandse staatsobligaties. Indien geen repomarkt ontstaat in Nederlandse effecten als gevolg van meerbedoelde onzekerheid, zal voor het in portefeuille nemen van staatsobligaties aan de markt een compensatie moeten worden betaald van één of enkele basispunten rentevergoeding. Gelet op de omvang van de totale staatsschuld zou dit een zeer aanzienlijk financieel nadeel voor de Staat opleveren. Om dit nadeel te voorkomen, en tevens om te voorkomen dat de markt voor repo-contracten zich naar het buitenland verplaatst, dient iedere twijfel over de juridische status van zulke overeenkomsten te worden weggenomen.

Voorgesteld wordt om hierin te voorzien door een nieuw artikel 2a van de Wet toezicht effectenverkeer 1995, waaruit uitdrukkelijk blijkt dat het feit dat de koper bij een repo-transactie zich heeft verbonden om een gelijke hoeveelheid effecten van dezelfde soort op een later tijdstip aan de verkoper over te dragen, geen strijdigheid met artikel 84, derde lid, van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek oplevert, behalve als de effecten na de levering in handen van de verkoper blijven.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 1

Zoals reeds in het algemene deel van deze toelichting werd opgemerkt, ligt het in de rede dat de door de Fédération Bancaire de l'Union Européenne (FBE) vanaf 1 januari 1999 te berekenen en te publiceren EURO Interbank Offered Rate (EURIBOR) zal worden aangewezen als vervangende referentierente voor AIBOR. Hoewel deze referentierente zal worden samengesteld uit de rentetarieven van een groter aantal banken dan bij AIBOR thans het geval is, komt zij wat berekeningsmethode betreft volledig overeen met de huidige AIBOR. Ook het panel van banken waarvan de tarieven in de berekening worden betrokken, zal naar

verwachting op vergelijkbare wijze worden samengesteld als het AIBOR-panel.

De eenmalige aanwijzing van een vervangende referentierente door de Minister van Financiën is niet dwingend van karakter; het staat partijen vrij om op ieder gewenst tijdstip een andere rente-index overeen te komen, ook nadat de Minister van zijn in dit artikel bedoelde bevoegdheid gebruik heeft gemaakt.

Artikel 2

Voor een toelichting op de systematiek ten aanzien van de vervanging van de vaste voorschotrente (en daarmee ook het promessedisconto) zij verwezen naar 3 van het algemene deel van deze toelichting. Met ingang van 1 januari 2002 vervallen zowel de bevoegdheid tot het aanwijzen van vervangende referentierentes als de reeds genomen aanwijzingsbesluiten. Evenals bij artikel 1 het geval is, is ook een aanwijzing ingevolge dit artikel niet dwingend van karakter en kunnen partijen derhalve desgewenst een andere regeling overeenkomen.

Artikel 3

Aangezien de vervanging van rechtswege van een overeengekomen verwijzing naar AIBOR of de vaste voorschotrente door een door de Minister van Financiën aan te wijzen andere referentierente niet beschouwd kan worden als een inhoudelijke wijziging van de overeenkomst, wordt om mogelijke misverstanden en eventueel misbruik van omstandigheden uit te sluiten in dit artikel uitdrukkelijk bepaald dat deze vervanging geen grond oplevert voor gehele of gedeeltelijke ontbinding van de overeenkomst, dan wel voor wijziging van de gevolgen van de overeenkomst wegens onvoorziene omstandigheden als bedoeld in artikel 258 van Boek 6 BW.

Artikel 4

Teneinde de verschillende categorieën betrokkenen optimaal in de gelegenheid te stellen om kennis te nemen van het besluit tot aanwijzing van een vervangende referentierente, schrijft dit artikel, naast de gebruikelijke bekendmaking in de Staatscourant, tevens publicatie van het besluit van de Minister van Financiën in een landelijk verspreid dagblad voor.

Artikel 5

Met de keuze voor regeling van deze materie door middel van een wijziging van de Wet toezicht effectenverkeer 1995, in plaats van een wijziging van het Burgerlijk Wetboek, wordt het specifiek op de effectenhandel gerichte karakter van deze voorziening benadrukt. Met deze bepaling wordt niet beoogd om een uitzondering op het fiducia-verbod van artikel 84, derde lid, van Boek 3 BW, in het leven te roepen, doch om buiten twijfel te stellen dat repo-transacties, voor zover zij voldoen aan de omschrijving in de hier voorgestelde bepaling, niet in strijd zijn met het fiducia-verbod.

Artikel 6

Aangezien de aanleiding voor dit wetsvoorstel wordt gevormd door de deelname door Nederland aan de EMU, wordt ernaar gestreefd de wet in werking te laten treden op de startdatum van de EMU, 1 januari 1999. Dit is, om lacunes te voorkomen, in elk geval noodzakelijk voor de bepalingen met betrekking tot de vervanging van AIBOR en de vaste voorschotrente

door andere referentierentes. Gelet op de korte tijd die vanaf het tijdstip van indiening nog zal resteren voor de parlementaire behandeling van het voorstel, is ervoor gekozen om aan de laatstgenoemde bepalingen terugwerkende kracht te verlenen indien de wet na de genoemde datum in werking treedt. Aangezien aangenomen mag worden dat marktpartijen vanaf 1 januari 1999 zelf zullen trachten hun lopende overeenkomsten met een verwijzing naar de vaste voorschotrente of het promessedisconto aan de nieuwe situatie aan te passen, zal na enige tijd geen behoefte meer bestaan aan de in artikel 2 geregelde bevoegdheid van de Minister van Financiën. Daarom zal deze vanaf 1 januari 2002 komen te vervallen, evenals het met gebruikmaking daarvan genomen aanwijzingsbesluit.

De Minister van Financiën,
G. Zalm